

F. t. I. vedr. social service

Lovforslag nr. L 63. Fremsat den 30. januar 2008 af velfærdsministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Godkendelse af private behandlingstilbud for stofmisbrugere)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 26. september 2007, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 15 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, § 9 i lov nr. 346 af 18. april 2007 og § 36 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 144 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har ind-

gået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 144, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »efter stk. 1«: »og 2«.

3. I § 144 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse og tilsyn med behandlingstilbud efter § 101.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets indhold og formål

Formålet med forslaget er en udvidelse af stofmisbrugerens ret til frit valg mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud.

Der er efter servicelovens § 101, stk. 4 en ret for stofmisbrugere til at vælge mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det der er visiteret til. Da det kun er private døgnbehandlingstilbud efter § 107, der skal godkendes efter servicelovens § 144, har dette haft som konsekvens, at der ikke har været frit valg mellem offentlige dag- eller ambulante behandlingstilbud og private dag- eller ambulante behandlingstilbud.

Ved at stille krav om, at også private dag- og ambulante behandlingstilbud skal godkendes, udvides retten til frit valg til også at gælde mellem offentlige og private dag- og ambulante behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det der er visiteret til. Det frie valg skal ske inden for rammerne af den udarbejdede behandlingsplan. Hvis der er visiteret til ambulante behandling, skal det frie valg derfor være et andet ambulante behandlingstilbud og ikke et døgntilbud.

Målet hermed er, dels at øge antallet af private behandlingstilbud og kvaliteten i tilbuddene, dels at sikre den enkelte stofmisbrugers indflydelse på egen behandling. Øgede valgmuligheder er gavnligt for stofmisbrugeren. Ved at øge stofmisbrugerens muligheder for at vælge øges tilfredsheden med den offentlige service, og valget er med til at skabe mulighed for, at den enkelte kan tage et (med)ansvar for egen situation.

Den udvidede ret til frit valg gælder blandt de behandlingstilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, jf. servicelovens § 14.

Loven om garanti for social behandling for stofmisbrug og muligheden for frit valg af behandlingstilbud trådte i kraft den 1. januar 2003. Loven blev evalueret efter en tre-årig periode, og socialministeren afgav en redegørelse om lovens implementering i de daværen-

de amter til Folketingets Socialudvalg den 26. juni 2006.

Lovovervågningen viste, at muligheden for frit valg kun var benyttet i få tilfælde. Det kunne der være flere grunde til, fx at der visiteres til ambulante behandling. Udviklingen i frit valg ordningen vil blive fulgt via Servicestyrelsens database på stofmisbrugsområdet.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget vil alene have økonomiske konsekvenser for kommunerne. Kommunerne skal godkende tilbuddene og efterfølgende føre tilsyn med de private behandlingstilbud for stofmisbrugere. Forslaget vil medføre mindre administrative merudgifter for kommunerne. Det vurderes, at godkendelserne vil kræve 1 socialrådgiverårsværk pr. 13,4 opholdssteder. Da flere af de private behandlingstilbud, der ventes at søge godkendelse til ambulante behandling, i forvejen er godkendt til døgnbehandling af stofmisbrugere, vurderes det at være mindre omkostningsfuldt at godkende og føre tilsyn med disse. Der er i forvejen syv kendte private ambulante tilbud, som ikke allerede har en driftsoverenskomst med en kommune, og derudover er der ca. 28 godkendte private døgntilbud. Det antages, at de syv eksisterende ambulante tilbud vil søge godkendelse i løbet af de første to år, og at der efterfølgende kommer et nyt tilbud til årligt, og at 10-15 af døgntilbuddene vil udvide med ambulante tilbud over en årrække. De samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget vil være 0,2 mio. kr. årligt de første to år og herefter 0,1 mio. kr. årligt.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

4. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

7. Hørte myndigheder og organisationer

Statsministeriet, Finansministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Justitsministeriet, Ankestyrelsen, Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, Socialchef-

foreningen, Centerlederforeningen, Advokatrådet, Den Danske Dommerforening, Dansk Socialrådgiverforening, Socialpædagogernes Landsforbund, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen af Opholdssteder og Skolebehandlingstilbud, Forbundet af Offentligt Ansatte, Center for Rusmiddelforskning, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH). Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen for Human Narkobehandling, Landsforeningen af Pårørende til Stofmisbrugere og Rådet for Socialt Udsatte.

8. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der forventes en kommunal merudgift på 0,2 mio. kr. årligt i 2008 og 2009 og herefter 0,1 mio. kr. årligt i de efterfølgende år. De økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved lovforslaget foreslås det, at kommunerne skal godkende private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1 som generelt egnede til at kunne modtage stofmisbrugere i behandling. Efter de gældende regler kan en stofmisbruger, der visiteres til et behandlingstilbud efter § 101, stk. 1 og 2, efter stk. 4 frit vælge mellem offentlige og godkendte private behandlingstilbud. Det er alene private døgnbehandlingstilbud efter § 107, der er omfattet af godkendelsesordningen. Derved har det frie valg efter gældende regler alene kunne foreta-

ges mellem offentlige og private døgnbehandlingstilbud. Med forslaget vil godkendelsesordningen i § 144 af private behandlingstilbud omfatte både private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1 og døgnbehandlingstilbud efter § 107. Det frie valg vil efter forslaget herefter være gældende blandt alle offentlige og private behandlingstilbud for stofmisbrug. Der gælder i alle tilfælde, at valget kan foretages mellem behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det der er visiteret til. Udgangspunktet for det frie valg er karakteren af den behandling, der fremgår af den udarbejdede behandlingsplan. Det er ikke en saglig begrundelse at give afslag på frit valg af et andet tilbud på grund af prisen for tilbuddet. Et afslag på frit valg kan indbrin-

ges for det sociale nævn. Godkendelsesordningen gælder for de private behandlingstilbud, der ikke har en generel driftsaftale med en offentlig myndighed, idet sådanne tilbud med aftale om anvendelse af tilbuddets pladser allerede er underlagt tilsyn af den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, der har truffet aftale med behandlingstilbuddet.

Til nr. 2

Det foreslås, at et afslag på godkendelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Dette er i overensstemmelse med de gældende regler for afslag på godkendelse af botilbud efter § 107. Forslaget om en godkendelsesordning for private behandlingstilbud indebærer en generel egnethedsvurdering baseret på offentligt tilgængelige kvalitetskriterier. Der

forudsættes således, at resultatet af kommunalbestyrelsens vurdering fremgår af en begrundet, skriftlig afgørelse.

Til nr. 3

Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse de nærmere regler for kommunernes godkendelse og tilsyn med de private behandlingstilbud for stofmisbrug. Denne bekendtgørelse vil i videst muligt omfang følge de grundlæggende principper for godkendelse, der fremgår af bekendtgørelse nr. 621 af 15. juni 2006 om godkendelse af og tilsyn med private opholdssteder og private botilbud.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 144. Private botilbud efter § 107 skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Godkendelsen skal også omfatte den hjælp efter loven, der ydes af det private botilbud under opholdet. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et botilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med botilbud til voksne.

Lovforslaget

§ 1.

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 26. september 2007, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 15 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, § 9 i lov nr. 346 af 18. april 2007 og § 36 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 144 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 144, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »efter stk. 1«: »og 2.«

3. I § 144 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med private behandlingstilbud efter § 101.«

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Til lovforslag nr. L 63. Skriftlig fremsættelse (30. januar 2008)

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Godkendelse af private behandlingstilbud for stofmisbrugere)

(Lovforslag nr. L 63).

Med dette lovforslag udvides retten for stofmisbrugere til frit at kunne vælge mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud. Derved vil der for den enkelte stofmisbruger være frit valg mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det der er visiteret til på såvel døgnområdet som det ambulante område. Det frie valg skal ske inden for rammerne af den udarbejdede behandlingsplan. Hvis der er visiteret til ambulante behandling skal det frie valg af et andet tilbud derfor være et ambulante tilbud og ikke et døgntilbud.

Retten til frit valg mellem offentlige og private godkendte døgnbehandlingstilbud for stofmisbrug blev vedtaget samtidig med indførelsen af behandlingsgarantien for stofmisbrug. Denne ændring af serviceloven trådte i kraft 1. januar 2003, og loven blev underlagt lovovervågning. Socialministeren afgav en redegørelse i juni 2006 til Folketingets Socialudvalg om ordningens implementering i de daværende amter. Det fremgik af denne redegørelse, at det frie valg

kun blev benyttet i få tilfælde, hvilket kunne skyldes manglende og utilstrækkelig information. Men det kunne også skyldes, at opfyldelsen af garantien oftere sker ved visitation til ambulante behandling, som altså ikke var omfattet af det frie valg på det tidspunkt.

Med lovforslaget stilles krav om, at også private ambulante behandlingstilbud skal godkendes efter servicelovens § 144. For såvel døgn- som ambulante behandlingstilbud gælder dog, at der ikke skal foretages en godkendelse, såfremt en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn. Med lovforslaget forventes det, at antallet af private godkendte behandlingstilbud vil øges, og at kvaliteten sikres i disse tilbud. Ved at øge stofmisbrugerens muligheder for at vælge, øges tilfredsheden med den offentlige service, og valget er med til at skabe mulighed for, at den enkelte kan tage et (med)ansvar for egen situation.

Kommunerne skal godkende tilbuddene og efterfølgende føre tilsyn med de private behandlingstilbud. De nærmere regler herfor vil blive fastsat ved udsendelse af en bekendtgørelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.